גדה עירונית

מפגש עיר נחל | געתון נהריה

העיר נהריה, שהגעתון זורם בלבה, בשדרתה הראשית, ואף שמה ניתן לה ממנו, היא דוגמא למפגש מומתץ בין עיר ונחל. אפיק הנחל מובל הימה בחפיר בטון עמוק ובלתי נגיש. בקיץ זוחלים שם מי אפסיים ובימי סערה יוצא הנחל מגדרו ובמרוץ כבר נבה חיים. והעיר מתנהלת מפה ומשם והנחל לה אך חיץ. ומכשול.

הצעתנו מבקשת להיפוך את הנחל למשאב עירוני, לעשותו נוכח בעיר, שהשפעתו המתמדת תחייה את העיר, תחבריה ותפעיל אל רחובותיה; שיהפוך גורם מקשר ומסדר, האורג יחדיו את מרחב הרחוב, על חיי היום יום שבו, עם השמחים הפתוחים הנסמכים לו, כברות, סנטטאות וגנים; כוח מתון, מאחה ומרפא, בין קטבי השדרה שלאורכו, מאגן שפיר־נצק ועד הים, ובין רוכבי העיר הנפרשים מעבר לשתי גדותיו, מדהים ומצמיח.

הנחל, בדומה ושונה, שלאורכו יפעל, יחד כחוטיבה עירונית חיונית אחת.

מוצע לשפר את רציפות החוויה לאורך הנחל, תוך יצירת רצף נופי והליכתי; מקום למפגש, למרגוע, לבילוי ולפעילות נוספת. סביבת הנחל תהיה לגן עירוני ארכני, הקושר פונקציות ציבוריות ושטחי ציבור פתוחים לאורכו ומזמין התרחשות חברתית ותרבותית בתחומו.

לכל קטע מן השדרה מאפיינים הייחודיים: כיוון, שיושים, תנועה, מידת פעלתנות, קרבה לים ועוד. מוצע לשמור על מגוון זה ואף לחדדו: הנחל והשדרה עוברים בין נופים משתנים ואתם משתנים גם פניהם: מופע הנחל ונגישותו, סדרי התנועה, חתך החרוב, צמחיה, בהתאם לסביבתם ולשימושיהם; זאת תוך שמירה על רציפות החוויה ועל אחדות השפה האדריכלית.

בין עיקרי ההצעה:

הנחל:

- חיזוק נוכחות הנחל וגיוון מהלכו לאורך השדרה: בדות פעילות המקיימות זיקות שונות אל מי הנחל ומשתתפות במרחב הרחוב, אפיק משתנה ברוחבו, בעמקו במפלסו ביחס להולכי הרגל, סדר האפיק יובנהו ויוגבשו לרחוב ומתחתיו תיבנה תעלת שיטפונות לאירועי שיא.
- עם זאת, תוואי הנחל יישאר בסביבת מקומו הנוכחי, במרכז שדרות הגעתון, בין עצי האקליפטוס הוותיקים, אשר יישמרו.
- לתוואי הנחל ולדותיו שכה צורניות מובהקת, כהכשטה שיש בה עושר צורות אך אינה מחקה את הטבע.
- בגדת הנחל ישולבו מדרגות שיבה, צמחיה, כבשים וגיפות שהיה.
- השבת הנחל לאפיק בלתי מובל שפיר־נצק ולהכחיל כנחל טבעי פעיל.
- בנקודות פפחת יתפצלו יובלים מן האפיק הראשי אל רחבות ומעברים ציבוריים סמוכים, עם צמחיית גדות (גם כפתרון ניקוז).
- לאורך תוואי הנחל, נכנעת נגרידת ממנו, נשזרת יוזך אבנים צהובות, מסלול הליכה המשני הקשור בין טבע לעיר ובין מרחבי העיר הציבוריים השונים, ובכך מחזק את נוכחותם.

הרחוב:

- התכנית מבחינה בשטח מקטעים מעמרב למזרח ולכל מקטע אופי שונה מבחינה נופית ותפקודית וביחס למידת צפיפות הבינוי ונוכחו.
- הערכת הולכי רגל ורוכבי אופניים. בין הנוגעים התחבורתיים המוצעים:
  1. יצירת חיבורים חדשים לגעתון מצמון ומדרום
  2. הרצאל - כביש 4 (מקטעים 4-6): תנועה משתי גדות הנחל. נתיב לתחביצ ונתיב לרכב.
  3. הרצאל - רמז (מקטע 3): תנועה בגדה הדרומית; תחביצ בלבד
  4. רמז - יפ (מקטעים 1-2): הולכי רגל ואופנים בלבד - מרחב עירוני המשכי וטיעל

- "משיכתי" שדרות הגעתון מזרחה אל מעבר לכביש 4 במגמה לשתף את העבר המזרחי בהוויה העירונית; פתיחת הדפנות של קניון ארנה והפיכתו לחופן רחוב פעילה.
- מתיחת השדרה מערבה כמזה הנמשך אל מעל הים, כמעין היפוך לחוויית הנחל ברחוב, עם מדרגות אל המים, טריבונות וברכות שכשוך.
- הדגשת שלושה צירים נציבים לשדרות הגעתון:
  1. "מארק מסילתי לאורך כביש אבנו ומעבר לת, בהמשך למסילת הרכבת, כאזור פנאי וכחיץ בין העיר לכביש.
  2. חיזוק הציר היהוק הקיים כלב העיר ושביל הגנים, טיילת אופיירה נבון) וקשירתו מחדש אל שדרות הגעתון תוך חיזוקו כמרחב עירוני הקושר את כל תחום השלד ההיסטורי.
  3. חיזוק הטיילת הקיימת על חוף הים וטיפול במפשה עם תוואי הנחל.

- כבר העיריה, המפיצלת על ידי חפיר הנחל, תהיה לכבר שחוברה לה יחדיו, כיאצה, מקום מפגש צפון העיר עם דרומה, זירה להתרחשות עירונית, ברוח כוונות תכנון העיר המקורי.
- משיכת נשר המיתרים מערבה כטיילת עירונית הנמשכת מעבר לתחנה המרכזית, אל גג מבנה אבד הקיים (הראוי לשימור ושימוש מחדש), דרך מרחב נופי בעל דופן פעילה המוגבה ממפלס הרחוב והצופה אליו, ודרומה עד לחיבורה חזרה אל שדרות הגעתון.

הבינוי:

- עיבוי הבינוי לאורך השדרה תוך מתן חשומת לב לשיקולים אקלימיים וכגון הסתת חזיתות הקומות העליונות בגדה הדרומית למיתון תחושת התמידות ולהחדרת אור חורפי, "חיזורי הנפחים להכנסת אויר מהים, וכדומה).
- קומת קרקע מסחרית וציבורית רבוכה, בשני צדי השדרה, הנמשכת מזרח-מערב, כדופן עירונית משמעותית.
- יצירת מצללות בנויות ועלילן מסבסים נותני צל לאורך השדרה, המהווות מעין רקמה מאחה לבנייני השדרה השונים וכלי מתווך בין כנים לחוץ.
- הדהוד השלד העירוני המקורי- ההיסטורי, על הקישוריות וההליכתיות שהוא מציגו בפחי בינוי בנצב לגעתון לאורך השדרה, המקנים מדדת מבטים והידוק קשרי העיר עם השדרה והנחל.
- חיזוק מוקדים המהווים תעודת זהות לעיר: בנין זוגלבק, התחנה המרכזית, פיבנוין, כיכר העירייה.
- נגות יחוקים/ סוואריים/ שימושיים.
- יצירת נקודות התערבות פוידיות בין יצירת מזח, השמשת גג אבד, חיבור כיכר העיריה לפיאצה הרצפה, המרת זוגלבק למרכז תרבות עירוני (ספריה, גלריה, מוזיאון, סלון עירוני, מרכז כנסים); פתיחת דפנות קניון ארנה; ביטול מובל שפיר־נצק והפיכתו לאפיק פתוח בטיילת נוסיה.

למים כח מרגיע על נפש האדם, כח מרגען על גופו וכח מאזן על סביבתו. לו ישפיע נחל הגעתון רוב טוב זה על נהריה העיר ועל יושביה.

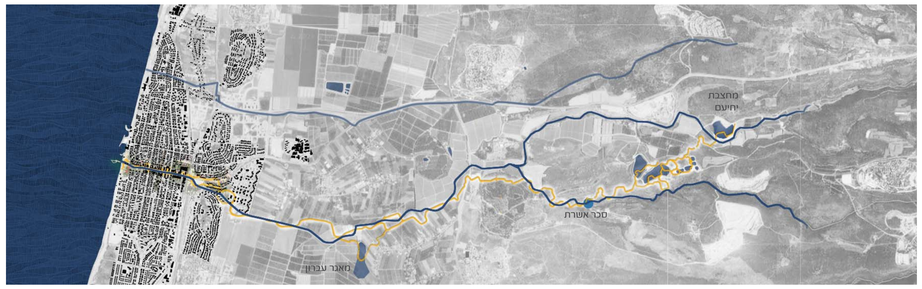

טיילת נופית בגעתון

יצירת טיילת נופית לאורך תוואי הנחל מהמעלה ועד המורד אל תוך העיר. טיילת העוברת על פני נופים משתנים לאורך התוואי כאשר המאגרים הוכיכים למרחבי כמאי חווייתיים כחלק מהטיילת.

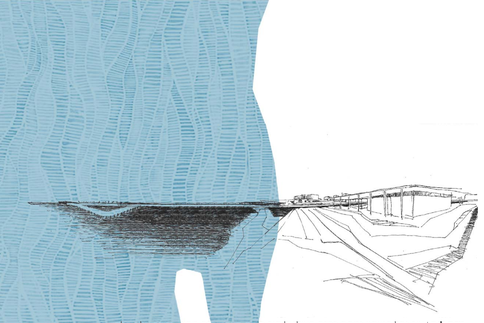

מזח לים | ציר נחל הנעתון נמתח כמזח כמזח פעיל אל תוך הים. קצה המזח מהווה ידיה אל מכלם הים ומגדיר מרחב לרחצה ושהייה על גבי מי הים.

גדות הנחל | טיפול בגדת הנחל והנגשתו לעוברים ושבים. יצירת מקומות לאורך הנחל. טיפול בחתך הרחוב וחיזוק הקשר בין הרחוב והנחל.

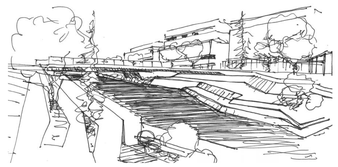

גדות הנחל | טיפול בגדת הנחל והנגשתו לעוברים ושבים. יצירת מקומות שהייה לאורך הנחל. טיפול בחתך הרחוב וחיזוק הקשר בין הרחוב והנחל

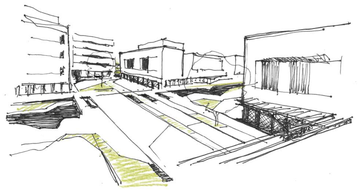

כיכר העירייה | מיזוג שתי הכיכרות הקיימות לפיאצה ציבורית מאוחדת שהנחל מתארח בה. עיבוי דפנות הכיכר.

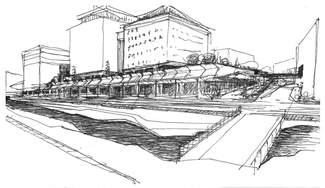

גג אבד | שימור ושימוש מחדש בגג הבר־סוליסטי של התחנה המרכזית. הגג הקיים מוגגש בהמשך לגשר המיתרים ונפתח לציבור.

פארק מסילת הרכבת | הפארק משתרע במקביל לכביש ארבע בהמשך למסילת הרכבת כמחווה למסילת הרכבת שהובילה צפונה אל מעבר לגבול

קצה מזח – כריכת רחצה בים
כריכת מים
טריבונות ישיבה על הים
פארק עירוני, ביתני מסחר קמה וכו', חוליה מקשרת בין רצועת החוף והשדרה
טיילת חוף רצינה
ביתני מסחר בתי קפה | קיוסק
שימור מבנה הכיגוון
בנייני בנקים קיימים
ציר ירוק: השלמת המקטע החסר, חיזוק המשכיותו בין דרום וצפון, טיפול כמפגש עם השדרה, כרכות אינגם
יצירת פיאצה אחידה ורצינה | כיכר העירייה
שימור גג אבד | שימוש מחדש גגג ירוק ציבורי
שימוש מחדש במבנה זוגלובק כמבנה ציבור משמעותי
הארכת גשר המיתרים תוספת מקטע המוביל אל גג תחנה מרכזית
ציר טיילת המסילה הכיכת המסילה השנה לטיילת המובילה צפונה
גן עירוני קיים: הגן מול פארק המסילה יכלול נקודת אינגם עונתית
פתיחת דפנות הקניון ליצירת דופן מסחרית כלפי הרחוב והמרחב הציבורי
ביטול מובל שפרינצק והשבתו של הנחל למצבו המקורי כאפיק טבעי פתוחל
אגן היקוות | בריכת חורף
חיבור לשפך טבעי קיים
מרכז תרבות זוגלבק נהריה | סרטיה, סלון עירוני, גלריה
מבואת כניסה לנמלים
דופן פעילה במפגש עם מבני מחדש
גג אבד כמרחב עירוני רבגוני המחדש
מרכז רחבת זוגלבק נהריה | סרטיה, סלון עירוני, גלריה
יוכל (אפשר) מנחל הנעתון אל כיכר מכיח משמעותית כבניסה לעיר.
המשך הנחלה בחלקה המזרחי של העיר
פתיחת דפנות המסחר של קניון ארנה אל הרחוב והמרחב הציבורי
בפי דופן חדשה כחלון מסגיר העיר הסמוך לצומת. ערוב שימושים.
OFFICES
COMMERCE
COMMERCE
COMMERCE

חלוקה למגרות | פריסת ציר הנעתון למגרות הניתן לתכנון וביצוע בשלביות תוך הסתכלות על האסטרטגיה הכללית. חישוב שטחי הבנייה בכל מקטע בהתחשב בשטחי תכנית המתאר אך עם חלוקה ומחשבה הוליסטית על הציר כמכלול

מתחם השלמה ניחד עם **D** שווה לסך השטחים המוצעים בתכית לב העיר) אינו נכלל במניין השטחים הרשומים מטה

מתחם 1D	
נחל קטנה	שטח בריכה
9,625	
מאגר	1
מגורים	14
ברגיה (מלאכות)	
56,800	7.00
מגרי	3
3,000	

מתחם A	
נחל קטנה	שטח בריכה
8,950	
מאגר	2
מגורים	
13,650	6
ברגיה (מלאכות)	
מגרים	
3,600	6

מתחם B	
נחל קטנה	שטח בריכה
4,130	
מאגר	1
מגורים	
5,060	
ברגיה (מלאכות)	
מגרים	7
12,200	
מגרי	3
8,350	

מתחם C	
נחל קטנה	שטח בריכה
16,150	
מאגר	1
מגורים	
50,000	7
ברגיה (מלאכות)	
מגרים	10
32,600	3
מגרי	4
4,450	

מתחם D	
נחל קטנה	שטח בריכה
37,800	
מאגר	1
מגורים	
115,500	13
ברגיה (מלאכות)	
מגרים	8134
182,800	
מגרי	4
16,000	

מתחם E	
נחל קטנה	שטח בריכה
5,200	
מאגר	1
מגורים	
33,800	13
ברגיה (מלאכות)	
מגרים	15
54,800	
מגרי	

מתחם F	
נחל קטנה	שטח בריכה
7,080	
מאגר	1
מגורים	
17,250	11
ברגיה (מלאכות)	
מגרים	8134
124,900	
מגרי	4
5,550	

מתח"כ	
נחל קטנה	שטח בריכה
36,280	
מאגר	1
מגורים	
214,550	
ברגיה (מלאכות)	
96,610	
מגרים	
441,190	
מגרי	
37,200	

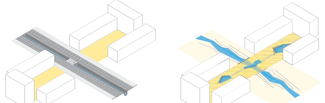

כיכר העיר | מצב מוצע, כיאצה רציפה בה שוזר הנחל

כיכר העיר | מצב קיים, שתי כיכרות המנותקות ע"י תעלת הנחל

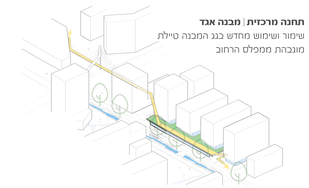

תחנה מרכזית | **מבנה אגד**

שימור ושימוש ממחיש בגג המבנה טיילת מובנבת ממפלס הרחוב

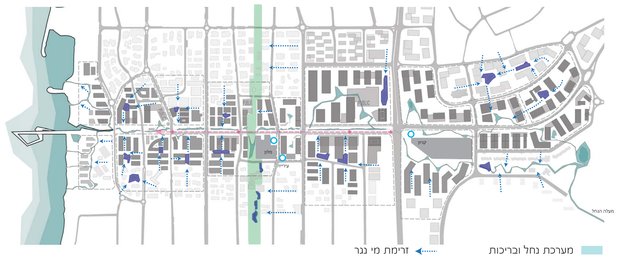

מערכת הידרולוגית | יצירת מערכת מים עירונית הוליסטית ובריאה המותאמת לכל עונות השנה.

נחל הנעתון | ניהול זרימות ומי נגר

ההצעה שואפת להכיר את נחל הנעתון למערכת מתפקדת מבחינה הידרולוגית ואקולוגית תוך מתן מענה לזרימות מי הנגר של העיר. הפתרון מציע חיזוק הנחל כמערכת נופית בעלת ערכים טבעיים המשתלבת ברקמה העירונית לטובת תושבי העיר ומהסיילים.

בעוד מעלה נחל הנעתון ופשט ההצפה שלו מטופל ומוגדר, מערכת הנחל בציר תיתן מענה לזרימות בסיס של 50-100 קוב ליום אשר ישוחררו ממאגריחיבים לאורך כל ימות השנה ולמי הנגר העירוניים שיתווספו בחורף.

לשם כך ההצעה כוללת מספר פעולות מרכזיות :

- הוצאת הנחל מהמובל התת קרקעי סמוך לקניון ארנה והפיכתו לערוץ טבעי מתפתל.
- יצירת אזור השהייה / wetland נופי בכניסת הנחל מהמרחב החקלאי לעיר.
- פיתוח הנחל ושילובו ברקמה הבנויה לטובת חיזוק השלד העירוני ומערכת הנחל הטבעית.
- שילוב אזורי השהיה לאורך הנחל כך שיהוו נקודות עניין נופיות, אורבניות, ויהוו חלק מהמערכת העירונית לקליטת מי נגר.
- יצירת מערכת הנדסית תת קרקעית לקליטה והובלה של זרימות שטפוניות.

המרחב הבנוי לאורך נחל הנעתון חולק לתאי שטח לטובת ניהול מי הנגר. כלב כל תא שטח תוכנן אזור השהייה טופוגרפי המהווה יחידה נופית שתאפשר קליטה, השהייה והחדרה של מי נגר.
באיזורי קצין עודפי המים יזרמו לכיוון הנחל ויכנסו למערכת התת קרקעית המהווה ניבוי למקרה של זרימות שטפוניות.

בציבוי לציר הנחל, תפותח שדרה נופית ירוקה אשר תהווה חיבור באמצעות טופוגרפיה וצמחיה. ובחורף יתפקד האזור לאיגום והשהיית מי נגר מהמרחב הסמוך.

בנוסף ליד כל מבנה ציבור יבוצע קידוח החדרה לטיפול במי הגגות.

שתי המערכות , הנופית וההנדסית ישכנו אל היום דרך בריכות מי הים המוצעות במפגש הנחל עם הים.

הדלתא של הנחל תזרום לים דרך מספר ערוצים נוביים מצפון ומדרום לערוץ המרכזי.

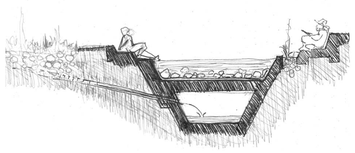

טיפול במי נגר | מי הנגר מהגיע נאספים לבריכות אינום באיזורי נינון או מובלים במרחב הציבורי לאיזורי אגום עם ריצוף מחלחל. בריכות אלה מחלחלות ומאספות בצבורת שרשוריות המנתבות ליתעלת השטפונות המצאת מתחת למופעו העליון של הנחל.

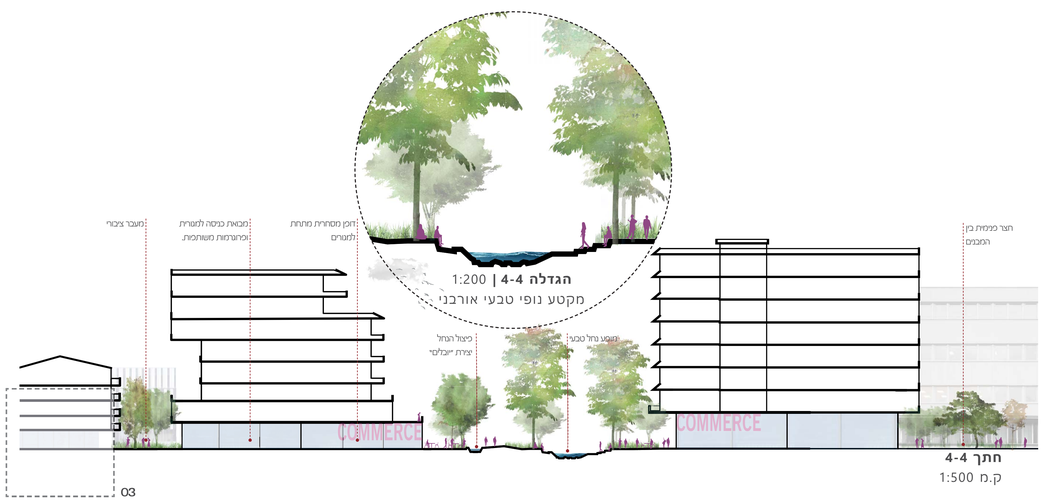

חתך 4-4
ק.מ 1:500

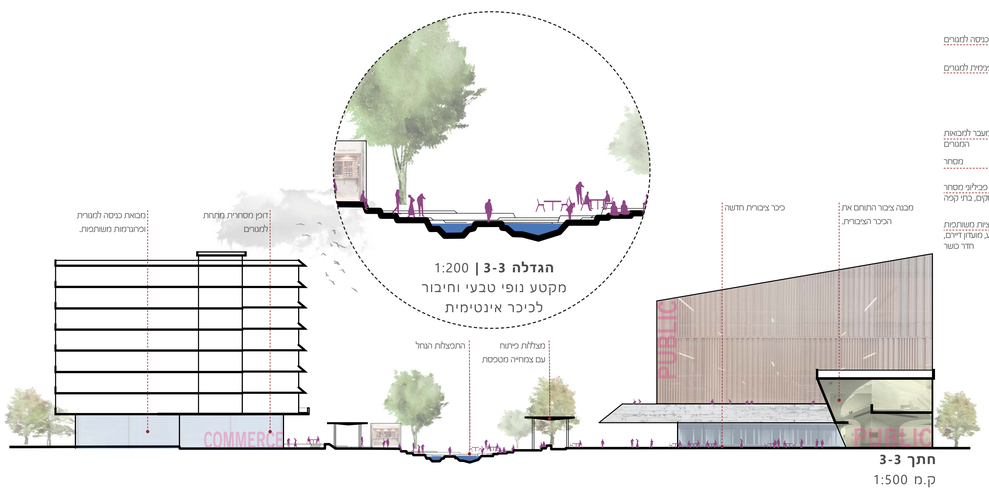

חתך 3-3
ק.מ 1:500

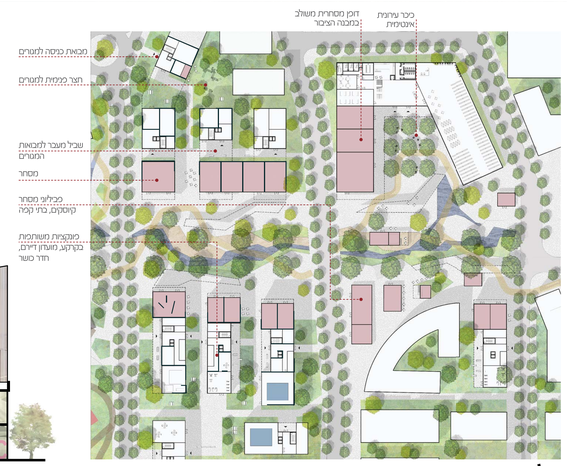

תכנית קרקע מקטע טיפוסי
ק.מ 1:1000